

MEVALI BOG'LARDAGI O'SIMLIKLARNI ZARARKUNANDALARDAN HIMOYA QILISH

Ergashova Surayyo Abduqaxxorovna

Andijon viloyati, Asaka tumani

7-maktab biologiya fani 1- toifali oqituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqola mevali bog'larda o'simliklarni zararkunandalardan himoya qilishning muhim usullari haqida ma'lumot beradi. Bog'dagi zararkunandalar hosilni kamaytirish va daraxtlarning sog'lig'iga putur yetkazishi mumkin. Maqolada zararkunandalarga qarshi kurashishning asosiy usullari, jumladan agrotexnik, biologik va kimyoviy usullar batafsil yoritilgan. Agrotexnik usullar o'simliklar atrofida tozalikni saqlash va begona o'tlarni yo'q qilishni o'z ichiga oladi. Biologik usullar foydali hasharotlarni jalb qilish va biologik preparatlar qo'llash orqali zararkunandalarga qarshi kurashni ko'zda tutadi. Kimyoviy usullar esa pestitsidlarni ehtiyotkorlik bilan qo'llashni nazarda tutadi. Ushbu usullar o'simliklarni himoya qilishda kompleks yondashuvning muhim ekanligini ta'kidlaydi va bog'bonlarga zarar yetkazmaydigan, ekologik xavfsiz kurash chora-tadbirlari haqida ko'rsatmalar beradi.

Kalit So'zlari: Mevali bog'lar, zararkunandalardan himoya, o'simlik himoyasi, agrotexnik usullar, biologik kurash, kimyoviy usullar, zararkunandalar, foydali hasharotlar, ekologik xavfsizlik, hosilni saqlash, pestitsidlar, bog' parvarishi.

Mevali daraxtlarni kesish bo'yicha ishlarni bajarayotganda, ko'pincha mijozdan quyidagi savollarni eshitishingiz kerak: mevali daraxtlarni qachon va qanday qayta ishlash kerak. Belorusiyaning xususiy mulklaridagi bog'lar juda kasal, chunki ko'p yillar davomida xususiy bog'larda hech qachon bog'ning oldini olish va himoya qilish choralari, shu jumladan daraxtlarni kimyoviy davolash ishlari olib borilmagan. Bunday holda, men daraxtlarni davolashning birinchi yilida bog'ni kasalliklar va zararkunandalardan himoya qilish uchun eng to'liq choralarni ko'rishni maslahat

beraman. Va, albatta, har yili kasallik va zararkunandalar tarqalishining oldini olish bo'yicha ishlarni bajarishni unutmang: kuzda barglarni tozalash va yoqish, magistrallarni oqartirish, baliq ovlash kamarlari va boshqa moslamalarni osib qo'yish.

Qayta ishlash vaqtini tanlash va dori-darmonlarni tanlash vazifasini iloji boricha engillashtirish uchun men bog'ni kasallik va zararkunandalardan himoya qilish choralari tavsiflovchi Cheat varaq jadvalini tuzdim. Bog'da ishlashni boshlashdan oldin, shuningdek, "o'simliklarni zararkunandalar va kasalliklardan davolash" bo'limi bilan tanishishingizni maslahat beraman.

Agar jadvalda bir nechta tavsiya etilgan dorilar ko'rsatilgan bo'lsa, ularni almashtiring. Masalan, Fufanon va Kayzo bilan ishlash tavsiya etiladi. Agar siz avvalgi ishlov berishda Kaizodan foydalangan bo'lsangiz, keyingi ishlov berishda Fufanondan foydalaning. Bu zararkunandalar va hasharotlarda dorilarga qarshi immunitet hosil bo'lishining oldini olish uchun kerak.

Rivojlanishning bir bosqichida foydalanish uchun tavsiya etilgan zararkunandalar va kasalliklarga qarshi dorilar, qoida tariqasida, bir-biriga aralashtirilishi va bir vaqtning o'zida tank aralashmasi shaklida qo'llanilishi mumkin. Preparatlar birgalikda foydalanish uchun mos ekanligiga ishonch hosil qilish uchun ularni alohida idishda oz miqdorda aralashtiring yoki professional bog'bon bilan maslahatlashing. Agar preparat eritmalarini sinov aralashmasida cho'kma hosil bo'lmasa, unda preparatlar tank aralashmasini tayyorlash uchun mos keladi.

Anor ekinlariga olma va nok, tosh mevalarga gilos, gilos, olxo'ri, o'rik, shaftoli kiradi.

Bog'ni zararkunandalar va kasalliklardan himoya qilish bog'bonning asosiy vazifasidir. Butalar, daraxtlar va boshqa o'simliklar turli kasalliklarga moyil bo'lib, zararkunandalarga davo hisoblanadi. Barcha ko'chatlarning sog'lig'i, go'zalligi va unumdorligi bog'dagi o'simliklarni qanday qilib to'g'ri qayta ishlashga bog'liq bo'ladi.

Saytni parvarish qilish choralari daraxtni zararkunandalardan himoya qilish, yuqori kiyinish, maxsus aralashmalar bilan profilaktik püskürtmeyi o'z ichiga oladi.

Maqolada biz qanday vositalardan foydalanishni, qanday va qachon foydalanishni, kasalliklar va bog' zararkunandalariga qarshi kurash tadbirlarini tashkil qilishni ko'rib chiqamiz.

Bog'da tayyorgarlik ishlari

Bog'ni zararkunandalardan himoya qilishni boshlashdan oldin, yozgi aholi saytni tayyorlaydilar:

Azizillo qaychi bilan kesish

- daraxtlar va butalarni kesish;
- magistrallarni o'lik qobiqdan tozalang;
- hududni axlat, barglar, quruq o'tlardan tozalang;

Bu omillar, u yoki bu tarzda, o'simliklarga salbiy ta'sir qiladi: quruq novdalar, o'lik qobiq kabi, kasallik manbai bo'lishi mumkin, tuproq yuzasidagi barglar va qoldiqlar bog'ni himoya qilishning so'rilishini oldini oladi.

Bahorda quyidagi jarayonlar talab qilinadi: Azizillo, magistrallarni oqartirish. Ushbu davrda bog'ni himoya qilish gullashdan keyin sodir bo'ladi. Kuzda saytni qishga tayyorlash, yaqinlashib kelayotgan sovuqdan boshpana berish muhimdir. Qishda siz daraxtlarni qobiq bilan oziqlanadigan zararkunandalardan himoya qilishingiz va qor yostiqlarining og'irligi ostida novdalar buzilmasligiga ishonch hosil qilishingiz kerak.

Shunday qilib, er uchastkasining egasi na vaqt, na xohish va na ish qobiliyatiga ega. Bu qo'rqinchli emas-bog'ni qayta ishlash va kimyoviy himoya bog'dorchilikning barcha nozik tomonlarini biladigan va ishlov berish taqvimiga aniq amal qiladigan ixtisoslashgan bog'bonlar tomonidan amalga oshirilishi mumkin.

Ular ma'lum bir davrda nimaga tayyorgarlik ko'rishni, har qanday odamni, shu jumladan olma bog'ini qanday himoya qilishni, zararkunandalarga qarshi qanday kurashishni oldindan bilishadi:

- qushquruq;

- qobiq qo'ng'izi;
- gul yeyuvchi;
- shira;
- va boshqa hasharotlar.

Bog'ingizni nafaqat sog'lom, balki chiroyli qilish uchun siz obodonlashtirishga e'tibor berishingiz kerak. Biz sizning saytingizga yaxshi parvarish qo'shadigan rulonli maysazorni sotib olishimiz mumkin.

Kuzgi tadbirlar

Kuzda bog'ni himoya qilish rezavorlar va mevalarning mo'l hosilini beradi. Agar siz ba'zi tadbirlarni o'tkazib yuborsangiz, xavfli zararkunandalar mevali daraxtlar va boshqa ekinlarda qish uchun boshpana topadilar. Shundan so'ng, ular bilan kurashish deyarli imkonsiz bo'ladi.

Olma daraxtlari

Kuzda bog'ni zararkunandalar va kasalliklardan himoya qilish barqaror sovuq kelishidan bir oy oldin amalga oshiriladi. Ammo bog'bonlar daraxtlar barcha ishlarni bekor qilishi mumkin bo'lgan barcha barglarni tashlamaguncha kutishadi.

Qazish eng muhim jarayonlardan biridir, chunki bu tuproqning yuqori qatlamlarida qishlashni afzal ko'rgan hasharotlarga qarshi kurashdir. Bundan tashqari, tuproq minerallar va chirigan organik moddalar yordamida urug'lantiriladi. Qish kelishidan oldin mutaxassislar tuproqni kaliy va fosfor kabi muhim moddalarga asoslangan mahsulotlar bilan urug'lantirishni tavsiya etadilar. Bakteriyalar va zamburug'lar paydo bo'lishining oldini olishga qaratilgan magistrallarni oqartirish amalga oshiriladi. Yakuniy bosqich-püskürtme.

Daraxtlarni zararkunandalardan purkash uchun siz ma'lum bir kasallik va "ijarachilar"turiga mos keladigan vositani tanlashingiz kerak. Daraxtning xilma-xilligiga, uning u yoki bu zararkunandalarga moyilligiga va boshqalarga qarab mablag'larni qanday tanlashni biladigan tajribali bog'bonlar bu vazifani engishadi.

Ko'pincha mevali daraxtlar quyidagi formulalar bilan qayta ishlanadi:

Püskürtme

karbamid eritmasi (faol o'simliklarga yordam beradigan azotli o'g'it);

mis va temir sulfat (qora saraton, sitosporoz, qoraqo'tir bilan kurashishga yordam beradi);

Bordo suyuqligi (qo'ziqorin va mog'or kasalliklariga qarshi kurashadi).

Muhim! Kech ishlov berish vaqti odatda yomg'irli ob-havo va shamollar vaqti. Quruq va shamolsiz ob-havoni kuting, aks holda ish yo'qoladi.

Bahorni qayta ishlash

Bahorda bog'ni himoya qilish-bu bir qator tadbirlar: aynan shu vaqtda zararkunandalar birinchi ko'katlarga, daraxtlarning yosh va nozik qobig'iga hujum qilishadi. Bog'bonlar ko'plab kasalliklarning qo'zg'atuvchisi bo'lgan mikroorganizmlarga qarshi kurashadigan quyonlar, sichqonlarning hujumiga tayyorgarlik ko'rishmoqda.

Erta bahorda daraxtlarni zararkunandalardan himoya qilish magistrallarni tozalash va oqartirish bilan boshlanadi. An'anaga ko'ra, ular ohak aralashmasidan foydalanadilar, ammo bugungi kunda ixtisoslashgan do'konlar va professional bog'dorchilik kompaniyalari fungitsidlarni o'z ichiga olgan yanada samarali vositalardan foydalanadilar. Ular qobiq va poyaning yoriqlarida qolgan lichinkalar va tuxumlarni yoqib yuboradi va daraxtlarni har xil kasalliklardan himoya qiladi.

Boshqa ko'chatlar uchun eski maktab bog'bonlari ko'pincha solarumdan foydalanadilar. U tosh va anor ekinlarini hasharotlardan himoya qila oladigan nozik yog' plyonkasini yaratadi.

Bahorda bog'ni kasallik va zararkunandalardan himoya qilish maxsus kimyoviy moddalar bilan ishlashni o'z ichiga oladi. Bahor mavsumida daraxtlar bir necha marta

püskürtülür. Bunday tadbirlarning maqsadi hasharotlar va bakteriyalarni yo'q qilish, zamburug'lar, chirigan kasalliklar va dog'lar paydo bo'lishining oldini olishdir.

Püskürtme jadvali quyidagicha:

Gullash qor tushgandan so'ng, bog'bonlar dizel yoqilg'isi yordamida ekinlarni davolashadi. Shunday qilib, qobiq ostida yashiringan hasharotlar va lichinkalar yo'q qilinadi. Profilaktika maqsadida bog' mis sulfat va Bordo suyuqligi bilan püskürtülür;

gullashdan oldin universal insektitsidlar yaxshi vositadir, ular hasharotlar va ularning kelajakdagi avlodlarini ham yo'q qiladi;

gullash davrida. Kurtaklari ochilib, barglari qulab tushganda, qo'ziqorin infeksiyalariga qarshi nozik püskürtme amalga oshiriladi;

daraxtlar gul ochganda, siz ta'sirni mustahkamlash uchun kombinatsiyalangan preparatlardan foydalanishingiz mumkin. Bunday protseduralar madaniyatlarda immunitetni rivojlantirishga qaratilgan.

Muhim! Bog'ni bahorda zararkunandalar va kasalliklardan püskürtme bilan himoya qilish bog'bondan aniq hisoblashni va dozaga aniq rioya qilishni talab qiladi. Mahsulot turi ko'pincha daraxtning turiga va yoshiga bog'liq va dozasi mahsulot paketida ko'rsatilgan.

Yozgi aholiga ertalab yoki kechqurun püskürtme tadbirlarini o'tkazish tavsiya etiladi: keyin bahor quyoshi birinchi barglarga zarar etkazmaydi. Bog'dagi bahorda butalar zararkunandalardan himoya qilishni talab qilishini unutmang. Bektoshi uzumni, malina va smorodina kabi mevali butalar "skorom" yoki "Topaz" kabi tayyor preparatlar bilan püskürtülmelidir. Bu mevali ekinlarga salbiy ta'sir ko'rsatadigan begona o'tlar, barg barglari va boshqa hasharotlardan butalarni tejaydi.

Foydalanilgan adabiyotlari:

1. Abdullayev, A. (2018). Bog'dorchilik va uzumchilik asoslari. Toshkent: O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi.

2. Bobomurodov, K. va Xasanov, R. (2015). O'simliklarni himoya qilish. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.
3. Mirzayev, M. (2020). Zararkunandalarga qarshi kurashning ekologik usullari. Toshkent: Fan va Texnologiya.
4. Rasulov, S. (2017). O'simliklarni himoya qilishda biologik usullar. Toshkent: Ilmiy Nashrlar.
5. Karimov, N. (2019). Zararkunandalar va kasalliklarga qarshi integratsiyalashgan kurash. Toshkent: Iqtisodiyot.